

1 Tesalonike

Pauloṇe Tesalonike yeŋgât ekap aŋgoân kulemgum katyiŋgiop.

O bukulipnenje,

¹ Yen Tesalonike kapi ambolipŋaŋe Kutdânenje Yesu Kiristohâlebiwiyeŋaŋe kepeim manmai. Yakât otmâ Awoŋnenje Anitâ yet Kutdânenje Kiristo orop biwiyeŋaŋe hikuakmâ konohâk otmu manmai. Nenâmâ Paulo, Sila, otmu Timoteo. Nenje yeŋgât nâŋgâm ekap yu kulemgum katyiŋgiain.

Awoŋnenje Anitâ otmu Kutdânenje Yesu Kiristoneŋe enqatyetŋeâk nâŋgâŋgim tihityeŋe otdomawot. Yawu otmutâ biwi nâŋgân nâŋgâŋyeŋaŋe hikuakmâ konohâk otmâ sânduk sâm gaekgât Anitâ ulitgumain.

Tesalonike yeŋgât manmanyene yakât sâop.

²⁻⁵ Emelâk nenje yeŋgâlen puwâk takâ Kiristohâl den pat âlepne ekyongowin. Ekyongomunje Wâtgât mâmâŋahât Heaknej biwiyeŋan kionmâ mem heweweŋ tuhuyekmu den ya nâŋgâŋjetâ bulâŋe olop. Yâhâ den ekyongowin yan Wâtgât mâmâŋahât Heaknej biwiyeŋan ki kionmâ mem heweweŋ tuhuyehop mâne den ya nâŋgâŋjetâ tâŋjât otbâp. Yawu gârâmâ den ya ekyongomunje nâŋgâŋjetâ bulâŋe otmu Kiristohâlen biwiyeŋaŋe kepeim tem lâuwaŋgiwi. Yâkâlen biwiyeŋaŋe kepeim bukulipyenje orop buku oraŋgim

manbi. Yawu manmâ lohimbi belângen mansai ya den pat âlepnej ekyongonjetâ nângânomaihât Kiristo hoj bawañgim hâhiwin nângâm gai. Otmu Kiristone âwurem ge meyekmâ manman kârikñan katyekbuap yakât nângâm biwiyeje mem mansai. Otmu umatnej âlâlâ kakyejan yâhâmawân ki lohotnej otmai. Yawu manjetâ Anitâje meyekmâ nine nanne baratne sâm manman kârikñahât pat kuyingimu mansai yakât topnej tetemu ekmâ enjat yâhâp ki otmain. Yenjât yawu nângâm Anitâ mepaemain.

Emelâk den kâsikum yingimunje nângâhetâ bulâje otmu manman âlepñahât bulâje teteyingiop. Sâp yan âlâhât wâtñan kinmâ nep mem manbin yakât topnej tetemu ekbi.

⁶ Den pat ya ekyongomunje nângâm Kiristohâlen biwiyeje katbi. Sâp yapâek lohimbi belângen manmainje nângâm bâleyingim mem âlâlâ tuhuyekmâ gawi. Yawu otyinginjetâ Wâtgât mâmânahât Heakñe biwiyeje mem heweweñ tuhumu kârihem kinmâ biwiyeje heroje olop. Yâhâ kândikum emelâk Yura nengât kunlipnenñanje Kiristohât hâkâñ otmâ yawuâk mem âlâlâ tuhuwi. Mem âlâlâ tuhunetâ yan yâkñe manman kârikñahât mâtâp meningiwuap yakât nângâm biwi hero nângâop. Nenje yâkâlen biwinenñanje kepeim manmunje yakât otmâ mem âlâlâ tuhunenekmai. Yawu otningimai gârâmâ nenje manman kârikñan mannomgât nângâm biwi hero nângâmain.

⁷ Emelâk yeje kârihem kinmâ biwi hero nângâwi. Yakât otmâ Makeronia otmu Akaia ambolipñanje

Kiristohâlen biwiyeñe kepeimaiñe den pat yakât alahumai. Yakât otmâ hâmbâi lohimbi belângen manmaiñe mem âlâlâ tuhuyeknomaiâñ yâku yawuâk kârihem kinmâ biwi heroñe nângânomai.

8-10 Yeñgât den pat alahumai yakât topñeâmâ yuwu. Añgoân nenje yeñgâlen puwâk takâ Kiristohât den pat âlepñe ekyongomunñe nângâjetâ bulâjë otmu yakât heroñe nângâm mem buku tuhunenekbi. Yawu otmâ Porom Lâpio perâkñe bet pilâm Anitâ Manman bulâjahât Amboñe yâkâlen biwiyeñanje kepeim hoñ bawañgim gai. Emelâk Anitâñe ikñe nannje, Yesu, mumuñambâ mem yahalop. Mem yahatmu himbimâñ yâhâmu orowâk tawot. Yakât otmâ yen orop yâkâlen biwinenñanje kepeim manmain. Yâhâ lohimbi belângen manmaiñe orotmemê bâleñe tâtâem otnomai yâhâmâ sâp patoen Anitâñe yakât matñe umatñe yingimu menomai. Yawu gârâmâ sâp yan Yesuñe himbim pilâm âwurem ge sârereyekmu Anitâñe mem manman kârikñan katyekmu manmâ yâhâmbisâi. Yakât mambotbañgimain. Lohimbiñe yeñgât den pat ya sâm haok tuhuñetâ arimu Makeronia otmu Akaia kapi ambolipñe dondâhâlâkñe nañgai. Yakât otmâ Kudâhât den pat âlepñe ya nañgai. Yakât otmâ nenje yeñgât den pat yakât yâhâpñe ki ekyongonom.

2

Pauloñe yâk yeñgâlen puwâk ari olop miop yakât sâop.

1-2 Nenne aŋgoân Pilipi kapiâni ari Kiristohât den pat âlepne kapi ambolipne ekyongomunje nombotnejane nâŋgâjetâ nahat otmu hâim hilitenenekmâ mem bâlenenekbi yakât topne naŋgai. Otmu kapi ya pilâm yeŋgâlen takamunje lohimbi belângen manmainje mâtâp manjuningim mem âlâlâ tuhunenekbi. Yawu otjetâ Anitâne mem heweweŋ tuhunenekmu yâkât wâtnjan kinmunje hâknenne ki biuk sâop. Yawu otmâ Kiristohât den pat âlepne ya ekyongomunje nâŋgâjetâ bulâŋe olop.

3 Otmu den pat âlepne ekyongom biwiyeŋan kionbin yan ki tâpikgum ekyongowin. Me topnennje ki kurihiakmâ den perâkne kâityongowin.

4 Anitâne lok biwinenje ekmapne Kiristohât den pat âlepne lohimbi ekyongonehât âi sâm ningiop. Yâkne neneckmu ârândâŋ olâkgât yâkât sât lâum âi ya biwinenje tinjâk kepeim lohimbi ekyongom gamain. Yawu otmain yamâ lohimbiŋe nengât nâŋgâningjetâ yahalâkgât ki nâŋgâmain.

5 Me dennenje nâŋgâm tep hero nâŋgâningjetgât ki den âilongo longo otmâ biwiyeŋan gewin. Me tewetsenje ningjetgâlâk nâŋgâm den pat bulâŋe ya ki kâimboŋyekbin. Yawu manminiwi yakât topne Anitâ ikŋiâk naŋgap.

6 Bulâŋjanâk yen me lohimbi nombotne âlâŋe mepaenenekjetgât ki nâŋgâwin.

7 Kiristo ikŋiak âi ningim hâŋgânnongomu ikŋe sâtgât otmâ den kâsikum yingim gain. Yakât otmâ yeŋe ewe katnenekjet sâm ekyongombâingât dop olop yamâ nenne yawu ki ekyongowin. Yâhâ ŋaŋja namân gâtnje yamâ mâmâŋaje sisikgum nam

waŋmap yakât dopŋeâk nenŋe nâŋgâyiŋgim lohotŋan otyiŋgiwin.

⁸⁻⁹ Yawu otyiŋgim biwinenŋe yeŋgâlen kinmu den pat âlepŋe kâsikum yŋgiwin. Otmu yeŋe tânnongom hâhiwin nâŋgâmai sâm nenŋe Kiristohât den pat âlepŋe kâsikum yŋgiwin yan nennjahâk âi tuhum yapâ tewetsenŋe mem senŋe âlâlâ pulhuakmâ manbin. Nenŋe yawu otmâ hâhiwin nâŋgâm manbin yakât topŋe naŋgai.

¹⁰ Emelâk nenŋe yen orop manmâ Kiristohât den kâsikum yŋgimunŋe nâŋgâwi yan nengât manman ya ekbi. Nenŋe Anitâhât tem lâuwaŋgim uwawapŋe bia manmâ ki otmâ tâpikguwin. Yakât otmâ Anitâŋe nenekmu ârândâŋ olop yawu naŋgain.

¹¹ Otmu âwâlipyeŋeŋe nimnaomlipyeŋe wawaeyekmâ tihityeŋe otmai yakât dopŋeâk nenŋe yen kerek mem buku tuhuyekmâ yuwu otyiŋgiwin.

¹² Lohimbi nombotŋe biwiyeŋe orotok sâop ya mem heweweŋ tuhuyekbin. Otmu lohimbi nombotŋe umatŋe âlâlâ kakyeŋjan yâhâop yan mem sânduk tuhuyekbin. Yâhâ Anitâŋeâmâ meyekmâ ikŋe kapi himbimâ tap yan katyekbuap. Yan katyekmu manman kârikŋan manmâ herone otbanŋim mepaenomaihât pat kuyiŋgim tihityeŋe otmap. Yakât otmâ târârâhâk manjetâ manmanyeŋe ekmu ârândâŋ olâkgât ekyongowin.

¹³ Anjgoân yeŋgâlen takâ Anitâhât den bulâŋe kâsikum yŋgiwin ya nâŋgâŋetâ yuwu olop. Den eknongojetâ naŋgain yuâmâ lokgât nâŋgân nâŋgânâmbâ ki tetemu eknongoai. Yuâmâ Anitâhât den bulâŋe oap. Yawu sâm mem

biwiyeñan katbi. Biwiyeñan katumâ nângâjetâ biwiyeñe kelihakmu yâkâlen biwiyeñanje tinjâk kepeim manmâ gai. Yakât nângâm haoñmâ ârândâj Anitâ mepaemain.

14 Bukulipne, yeñe Yesu Kiristohâlen biwiyeñanje kepeim manjetâ bukulipyerje nombotñañe yekmâ nângâm bâleyingim topje âlâlâ mângeyekmâ gai. Yakât dopñeâk emelâk Yura lohimbi nombotñañe Kiristohâlen biwiyeñe katbi yan bukulipyerje nângâm bâleyingim topje âlâlâ mângeyekbi. Emelâk Anitâje poropetelipje den ekyongomu yâkñe Yura nengât tâmbâlipnenñe ekyongowi. Tâmbâlipnenñañe den ya nângâjetâ gemu bet pilâm poropete dondâhâlâk yongojetâ muwi.

15-16 Otmu Kudânenje Yesuñe Anitâhât den ya Yura lohimbi ekyongop. Ekyongomu papatolipyerje nângâm bâlewañgim yawuâk mem âlâlâ tuhum kuñetâ muop. Otmu nen aposololipñañe gurâ pâku lohimbi yeñgâlen ari Kiristohât den pat âlepje ekyongomain. Ekyongomunje nângâm Kiristohâlen biwiyeñe katjetâ Anitâje manman kârikñahât pat kuyingimu mansai. Yawu otmain yakât Yura papatolipnenñañe mâtâp mañguningim watnenekmâ mem âlâlâ tuhunenekmai. Otmu pâku lohimbi gurâ mem ge katyekmâ mâtâp mañguyingimai. Yakât otmâ Anitâje nângâmu dondâ bâlemu tâmbâlipnenñañe mem bâleyekmâ gawi ya bâñe mejetâ pesuk yap. Yakât otmâ Anitâje matñe umatñe yiñgimu umatñe âlâlâ kakyenjan yâhâwuap.

Pauloŋe âwurem ari yekbom sâm biwiŋeŋe nâŋgâop.

¹⁷ Bukulipne, Yura ambolipŋe miti emetŋahât galem manmai yaŋe mem âlâlâ tuhunenekmâ watnenekjetâ pilâyekmâ takawin. Nimnaom âwâ mâmâlipyeŋeŋe mum pilâyekjetâ mandu manmai. Ya lohimbiŋe yekmâ tepeyene nâŋgâmai. Yakât dopŋeâk nenŋe yeŋgât kapi pilâm takawin yapâek yeŋe mandu towat mansai nâŋgâm tephnenŋe nâŋgâyiŋgim manmâ gain.

¹⁸ Otmu pilâyekmâ takawin ya ki kâlep otmuâk âwurem taka yen yekne sâm otbin. Yawu otmunŋe Satanŋe mâtâp maŋguningim yâhâmu hâum pâpgum pilâm Aten kapiâŋt tatbin. Nâŋe yen yekbe sâm yawu otban.

¹⁹⁻²⁰ Nenŋe heroŋe nâŋgâyiŋgim yeŋgât den pat ya lohimbi ekyongom mepaeyekmâ mansain yakât yuwu sâmuŋe nâŋgâjet. Nenŋe yeŋgâlen taka Kiristohât den pat âlepŋe puwâk ekyongomunŋe nâŋgâm yâkâlen biwiyeŋeŋe kepeiwi. Yakât otmâ Kutdânenŋe Yesuŋe âwurem ge yen orop menenekmu yâkât senŋan kinnom. Sâp yan yeŋgât heroŋe nâŋgâmunŋe Kiristoŋe nâŋgâmu âlepŋe otbuap.

3

¹⁻² Aiop, Yura ambolipŋe miti emetŋahât galem manmaiŋe watnenekjetâ pilâyekmâ Aten kapiâŋt taka tatbin. Otmu yen gurâ girawu mem âlâlâ tuhuyekjetâ mansai sâm yeŋgât nâŋgâm ketet otmâ mansain. Bukune Timoteo, orowâk manmâ Anitâ hon bawanŋgim Kiristohât den kâsikum lohimbi yiŋgimain. Yakât otmâ yâkñe yeŋgâlen

taka mem heweweŋ tuhuyehâkgât hâŋgângumune takamu nâŋe niniâk tatban.

³⁻⁴ Emelâk nenne yen ki pilâyekmâ takawin yan yeŋe Kiristohâlen biwiyeŋanje kepeim manjetâ lohimbi belângen manmaiŋe mem âlâlâ tuhuyeknomai yakât topne ekyongomunje nâŋgâwi. Den ekyongowin yakât bulâŋe yamâ mem âlâlâ tuhuyekbi yan tetemu ekbi.

⁵ Mem âlâlâ tuhuyekbi yan yeŋe lohotne otmâ Kiristo betguŋetgât Kâitgu Kâitgu Amboŋe Satanje biwiyeŋan kionjop. Yawu olop. Yakât Kiristohâl den pat âlepne imbiâk kâsikum yiŋgiwin mon sâm gorânihimu Timoteo hâŋgângumune yeŋgâlen takaop.

Timoteoŋe Tesalonike ambolipne yeŋgât den pat Paulo ekuop.

⁶⁻⁸ Otmu yeŋgâlembâ purik sâm âwurem nâhâlen takaop. Taka yeŋe Kiristohâlen biwiyeŋanje tinjâk kepeim buku orangim manmâ nâhât tepyeŋe nâŋgânihimai yakât den pat eknohop. Eknongomu nâŋgâmune tepne welâmjan giop. Yakât otmâ yeŋgâlen takamune eŋakmâ tep hero naŋgaŋginomgât nâŋgâm gan. Yawu gârâmâ sâp yiwerenje yuâmâ lohimbi belângen manmaiŋe mem âlâlâ tuhunekjetâ hâhiwin kakŋan mansan.

⁹ Hâhiwin kakŋan mansan yamâ yeŋe Kutdânenje Kiristohâlen biwiyeŋanje tinjâk kepeim manmâ gai yakât den pat nâŋgâmune biwine heweweŋ otmu Anitâ herone nâŋgâwaŋgim mepaeman.

¹⁰ Emelâk Kiristohâl den kâsikum yiŋgimunje nâŋgâŋjetâ keterakyiŋgiop. Yakât otmâ yeŋgâlen

âwurem taka yâkât den topnjambâek kâsikum yîngimune nângâjetâ keterakyiñgiâk sâm Anitâ ulitgum biwinanje mem mansan.

11 Awoñnenje Anitâ otmu Kutdânenje Yesuñe nângânihimutâ âwurem taka yekbomgât nañgan.

12 Anitâje yen mem heweweñ tuhuyekmu buku orañgim mansai yawuâk torokatmâ mannomai. Yawu manmâ biwiyeñanje kepeiakmâ konohâk otmu lohimbi belângen manmai ya gurâ nângâyiñginomai. Yawu gârâmâ nenne yeñgât nângâyiñginmain yakât dopñeâk nângâyiñginomaihât nañgan.

13 Yawu nângâyiñginomai yanâmâ Anitâhât wâtjan kinmâ Kiristohâlen biwiyeñanje tiñâk kepeim mannomai. Yawu manjetâ Kutdânenje Yesuñe aŋelolipje meyekmâ âwurem gewuap yan Awoñnenje Anitâ yâkât senjan kinjetâ yekmu ârândâj otmu nine nanne baratne koko salek sâwuap.

4

Manman girawu manmunje Anitâje neneckmu ârândâj otbuap.

1-2 Aiop, yuwu sâmune nângâjet. Manman girawu manjetâ Anitâje yekmu ârândâj otbuap yakât den kâsikum yîngimunje nângâm lâum manmâ gai. Nen Kiristohât aposololipje orop biwinenñanje kepeiakmâ konohâk otmu mansain. Yakât otmâ yâkât sâtgât otmâ den pat âlepje ya ekyongomunje nângâjetâ keterakmu lâum manmâ gañetâ yekmunje tipiñje âlepje oap. Ya

torokatmâ tiŋâk lâum manjetâ Anitâŋe yekmu âlepne otbuap.

³ Yeŋe târârâhâk mannomaihât Anitâŋe nâŋgâmap. Yawu manmâ kâwâ konda ki otnomai.

⁴⁻⁵ Lok belângen manmaiŋe imbi yekmâ tepyenje uk sâmu otmâ tâpikguŋetâ umatne tetemu yakât kakjân miakmâ manmai. Yâkne otmai yawu ki otnomai. Yeŋeâmâ orotmeme tâŋ tâŋâk watmâ imbi meyeknetâ lohimbine nâŋgâyiŋgiŋetâ yahatbuap.

⁶ Emelâk girem den âlâ yuwu ekyongomunje nâŋgâwi. Lok âlâ me âlâŋe bukulipyenje yeŋgât imbi yekmâ otnomai yamâ Kudâŋe yakât matne umatne yiŋgimu menomai.

⁷ Nenje Kiristohât mâtâp watmâ kâwâ konda ki otmâ mannehât Anitâŋe menenekmâ ikne Wâtgât mâmâŋahât Heak hâŋgângumu ge biwinenje mem heweweŋ tuhumap.

⁸ Yakât otmâ lok âlâ me âlâŋe den ekyongoan yu betgunomai yamâ nâ betnohoain sâm Anitâ betgunomai.

⁹⁻¹⁰ Anitâhât Wâtgât mâmâŋahât Heakne biwiyeŋe mem heweweŋ tuhumap. Yawu otmu Makeronia hânâŋ Kiristohât komot mansai ya orop biwiyeŋane kepeiakmâ konohâk otmu buku orangim mansai. Yawu otmâ mansai ya yauuâk torokatmâ otmâ mannomaihât naŋgan. Emelâk yakât topne ekyongomunje nâŋgâwi. Yawu gârâmâ nâŋe den kâlep ki kulemgum katyinŋiwom.

¹¹ Emelâk den ekyongowin ya âlâkuâk ekyongomune nâŋgâŋet. Yeŋe lohotŋjan manmâ tat tat memeyene galemgum heŋgenŋum mannomai. Yawu manmâ ki konam im bukulipyenje nem

watyeknomai. Otmu bukulipyenē yeŋgât tat tat memeyenē yakât nâŋgâm ki eŋgatyenjan genomai.

12 Yâhâ âi mejetâ yanâmâ manmanyenē tetewuap. Yawu otmâ mannomai yan lohimbi belângen manmaiñe yekmâ ewe katyeknomai.

Kutdânenje Yesu âwurem gewuap yakât sâop.

13 Bukulipne, lohimbi belângen manmai yeŋgât sese buwulipyenē me âwâ mâmâlipyenē mumai yan “mujetâ pesuk yap” sâm isem we bâle nâŋgâm manmai. Yeñe yawu otmaiħât sese buwulipyenē me âwâ mâmâlipyenjanje Kiristohâlen biwiyeñanje kepeim manmâ gam muwi ya yeŋgât sâmune nâŋgâjet.

14 Yesuñe muop yamâ Anitâje mumuŋjambâ mem yahalop. Yakât dopñeâk Yesuñe himbimâmbâ âwurem gewuawân lohimbiñe Kiristohâlen biwiyeñanje kepeim manmâ gam muwi ya Anitâje mumuŋjambâ mem yahatyekbuap. Yakât nâŋgâmunje bulâje otmap.

15 Otmu Kutdânenje Yesuñe aposololipne den kâsikum yingiminiop yakât sâmune nâŋgâjet. Kiristoñe âwurem ge menenekmu himbimâñ yâhânom yan ikñe lohimbi mujetâ hanyongowi ya meyekmu orowâk yâhânom.

16 Aŋgoân Kutdânenjenje ikñe aŋelolipne yeŋgât kunyeñe ekumu lâmun kunbuap. Lâmun kunmu Kutdâje himbimâmbâ gemu ikñe lohimbi muwi ya mumuŋjambâ yahatnomai.

17 Mumuŋjambâ yahatjetâ orowâk elem kakñjambâ yâhâmunje Kiristoñe ge haŋân peneningiwuap. Haŋân peneningimu yâk orop tatmâ yâhâmbisâin.

18 Otmu biwinenje gemap sâm yakât nângâm alahum biwi sânduhân karakmâ mannom.

5

Kutdânenje âwurem gewuap yakât biwi golâek otmâ mannom.

1 Kutdânenje pârâk sânsânâk âwurem ge menenekbuap yan kulem girawu tetemu ekmâ nângânom ya emelâk ekyongomunje nângâwi. Yakât otmâ den kâlep ki kulemgum katyiñgiwom.

2 Kutdânenje gewuap yakât den âlâen hâum sâmune nângâjetâ keterakyiñgiâk. Kapi ambolipne yenjât kasalipyenje sâp girawuân taka itit kiom tuhuiñginomai ya ki ekyongomai.

3 Kapi ambolipne “Nen gulip mansain,” sâm otnjetâ yan kasalipyenje taka pârâk sânsânâk yongom kiom tuhuiñgimai.

Aiop, umatje ya kaknenenjan yâhâmap sâm mâtâp ya manjunomaihât dop ki tap. Yakât topje nângâjetâ keterahâkgât imbi tepdâ yenjâlen hâum sâmune nângâjet. Imbi tepdâne naom mene sâm otmai yan naomje hâliliakmâ tatmu hâhiwin nângâm belângen memai. Yakât dopjeâk umatje ya kakyenjan yâhâmu hâhiwin nângânomai.

4-5 Bukulipne, Kutdâne âwurem gewuap yakât emelâk ekyongomunje nângâjetâ hañ sâyiñgiop. Yawu gârâmâ yakât topnajahât ki pâpgum mansai.

6-7 Lok nombotnaje biwi pâlâmje manmâ to kârikje nem hâlim milim otmai. Yawu otmai yakât umatje topje topje kakyenjan yâhâwuap ya ki nângâmai. Yâhâ yeñeâmâ mambotbañgim biwi golâek mannomai yanâmâ pârâk sânsânâk takamu ki pârâk pilânomai.

8 Otmu biwiyeŋe galemahom yuwu mannomai. Lohimbi belângen manmaiŋe mem bâleyekjetâ biwiyeŋe gemapgât Kiristohâlen biwiyeŋe kepeinomai. Me yeŋe sâm bâleangim hioŋakmaiħât biwiyeŋe kepeiakmâ konohâk otmu buku orangim mannomai. Yawu otmâ Kutdâje âwurem ge meyekmâ manman kârikjan katyekbuap yakât nâŋgâm biwiyeŋe mem mannomai.

9 Anitâje lohimbi kerek nengât manmannenjahât matne âlâku ikñiâk ikñiâk kâpekningiwuap. Sâp yanâmâ lohimbi belângen manmâ orotmeme bâleŋe otmai ya matne umatne yiŋgimu mem hâhiwin kaknjan manmâ yâhâmbisâi. Yâhâ yenâmâ nen orop Kutdânenje Yesu Kiristoŋe sârererenenekmâ manman kârikjan katnenekbuap yakât Anitâje sâm kalop.

10 Kiristoŋe kawenenjen kinmu kunjetâ muop. Yakât otmâ yâkâlen torokatmâ manman kârikjan mannom. Yakât otmâ manmunje gewuap me mumunje gewuap sâp yan menenekmu yâk orop tatkâ yâhâmbisâin.

11 Yakât nâŋgâm biwinenje gemap sâm sâp yi-wereŋe tânahom biwi sânduhâŋ karakmâ mansai yauuâk otmâ yâhânomai.

Pauloŋe girem den ekyongop.

12 Nenje Kutdâhât sâtgât otmâ lok meyekmâ galemyongom den kâsikum yiŋgijet sâm katyekbin ya ewe katyeknomai.

13 Galem yaŋe âi ya biwiyeŋe tinjâk mem mansai yakât otmâ nâŋgâyiŋgijetâ yahatmu buku otyingijetâ yâk orop buku konok otmâ mannomai.

14 Lohimbi nombotjaje konam imai ya sâyinginjetâ âi tuhunomai. Otmu lohimbi nombotje biwiyeje orotok sâmu mansai ya mem heweweñ tuhuyekjetâ biwiyeje ârândâñ otbuap. Otmu lohimbi nombotje Anitâhât den ki nângâm hengeñgumaije orotmeme inñe ya otmunje mem bâlenenekmap sâm gorâyinçimap. Lohimbi yawuya Anitâhât den topñambâek kâsikum yinginjetâ nângâm mannomai. Otmu lohimbi nombotjaje mem bâleyeknomai ya lohotjan otyinginomai.

15 Lohotjan otyingim matje ki kâpekyiñginomai. Yawu otmâ buku orañgim tânahom mannomai. Otmu lohimbi belângen manmainje mem bâleyeknomai ya yawuâk mem buku tuhuyeknomai.

16-18 Otmu wuân me wuân teteyingiwuap yan haonjmâ ârândâñ Anitâhât heroje nângâm mepaembisâi. Orotmeme yu otmâ Kiristo orop biwiyejaje kepeiakmâ konohâk otmu mannomaihât Anitâje nângâmap.

19-20 Otmu Wâtgât mâmâñjahât Heaknejlok âlâ me âlâ lauyenje mem heweweñ tuhuyekmu den ekyongojetâ nângânomai. Yakât ki nângâjetâ gemu kuyinginomai.

21-22 Lohimbi âlâ me âlâje den ekyongojetâ nângânomai me orotmeme âlâ otjetâ eknomai. Yawu otjetâ yañe Anitâhât den orop lâuakdomawot me bia sâm yakât ekmâ kiwilim hengeñgunomai. Lâuakdomawot otmuâmâ ya nângânomai. Yâhâ ki lâuakdomawot otmuâmâ ya ki nângânomai.

Den bâiñe sâop.

23 Anitâ Biwi Sânduk Amboŋaje manman bâleŋe yapâ meyekmâ biwi nâŋgân nâŋgânyenje galemgumu târârâhâk mannomaihât nâŋgâm ultguman. Yawu mannomai yan Kutdânenenje Yesu Kiristoŋe âwurem ge yekmu ârândâŋ otbuap.

24 Anitâŋe ikiŋahâk meyehop. Yakât otmâ yeŋe yâkât wâtnjan manmâ yâhâm sâp patoen Kiristohât senŋan koko salehâk kinnomai.

25 Nengât sâm Anitâ ultgunomaihât naŋgan.

26 Anitâ yet Kiristo yetgâlen biwiyeŋanje kepeim mansai yeŋe heroŋe naŋgaŋginomai.

27 Den yu Kutdâhât sâtgât otmâ kulemgum katyinqian yu sâlikum bukulipyenje ekyongoŋetâ kerekŋe nâŋgânomai.

28 Kutdânenenje Yesu Kiristo tihitnenenje otmapŋe yen orop tatmu yâkât wâtnjan manjetgât Anitâ ultguman. Bâiŋ.

Nâ bukuyeŋe,
Paulo

Yeshuât Den Pat Âlepñe
The New Testament in the Selepet Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Selepet long Niugini
copyright © 1986 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Selepet

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files
dated 31 Aug 2023

995083d2-705e-5a60-af47-1e36806cccbc